

A hazai tejelő tehenészetek erjesztett takarmányai (2014-2015)

Dr. Orosz Szilvia, Petrák Orsolya, Kótiné Dr. Seenger Julianna
Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.

Az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. 2015. január-március folyamán felmérte, hogy a hazai tejelő tehenészetek milyen erjesztett tömegtakarmányokat készítettek 2014. folyamán. Az átfogó felmérést nagy körültekintéssel végezték el termelésellenőreink, akiknek ezúton is köszönjük katonás fegyvellemel végrehajtott munkájukat. A kérdőívet 422 telepen töltötték ki, ebből 411 esetben kaptunk értékelhető válaszokat.

A tömegtakarmányokat illetően a következő képet láthatjuk: A kukoricaszilázs etetése jelentős mértékben átnyúlik 2015-re (szeptember-november folyamán nyílnak majd az új depók), míg a rozs-, a fű- és a lucernaszilázs tételek már javarészt elfogytak, és az új növedék betakarítása már meg is történt. Az őszi vetésű gabona-, valamint keverékszilázsok esetében a betakarítás folyamatban van. A fentiek alapján a takarmánybázist ugyan 2014-2015-re vonatkoztatjuk, de a 2014. évi betakarítású szilázsok és szenázsok adatait dolgoztuk fel. A felmérés eredményét a diagramon láthatják.

A hazai tejelő telepeken 2014-ben is dominált a kukoricaszilázs (404 telep) és a lucernaszilázs /szenázs (301 telep).

Meglepő, hogy 2014-ben a rozsszilázs és a rozsszenázs 71 telepen volt jelen – döntően kalászhányás előtt, vagy kalászhányásban betakarítva –, ami 17,3%-os előfordulási arányt jelent.

A fűszilázsok és szenázsok azonosítása nehézkes volt. Fűszilázs és szenázs 56 telepen készült, de ezek botanikai besorolását nem ismerjük. Hozzá kell tenni, hogy további 24 telepen erjesztettek olaszperjét. Összességében tehát 80 telepen volt intenzív, korszerű, vagy hagyományos fűszilázs és szenázs, ami 19,4%-os gyakoriságot jelent.

A keverékszilázsok azonosítása sem volt egyértelmű. A borsós keverékek esetében a kalászos több esetben nem lett megnevezve, így annyit tudtunk megállapítani, hogy a telepek 7,1%-a alkalmaz borsós keverék szilázst vagy szenázst. Emellett jelen vannak a rozsos keverékek, a zabos bükköny és a búzás bükköny szilázsok. Ezek együttes aránya 10,1% (41 telep).

A gabonaszilázsok (tritikale-, árpa-, zab-, búza- és azonosítatlan gabonaszilázsok vagy szenázsok) együttes jelenléte 8,8% (36 telep) volt 2014-ben.

Cirokszilázst 32 telepen készítettek 2014-ben, kukorica-cirok keverékszilázst 9 telepen, míg szudánifű-szilázst mindössze 5 telepen.

Nedves melléktermékeket és abraktakarmányokat is silóztunk nagy mennyiségben (nedves roppantott kukorica - 43 telep, csemegekukorica csuhé szilázs - 22 telep, silózott CCM - 12 telep, silózott répaszelet - 9 telep, silózott almatörköly - 2 telep és silózott sörtörköly-1 telep).

fotó: Kontró József, 2008

Az erjesztett tömegtakarmány-bázis kellően differenciáltnak tekinthető, ami segít a változékony időjárási körülmények okozta kockázat csökkentésében. A kukorica szárazanyag- és energiahozama egyedülálló, míg a lucerna képes a legnagyobb éves hektáronkénti fehérjehozam biztosítására (3-4 kaszálásra), ezért ennek a két takarmánynak az önköltsége is kedvező. Ezen differenciált bázis segít a napi adag rugalmas összeállításában, mivel a nagy energia- és keményítőtartalmú kukoricaszilázs mellett jelen van a nagy nyersfehérje-tartalmú lucernaszilázs és szenázs, továbbá a lebontható rostban gazdag roz- vagy fűszilázs/szenázs. Utóbbi esetben képesek vagyunk nagy fehérjetartalmat is elérni. A fűvel szemben 2014-ben a roz volt az uralkodó. Kérdés, hogy a roz hosszú távon is megállja-e a helyét a hazai száraz kontinentális területeken. Az eredmények, a 2015- évi csapadékszegény tavaszi időjárás ellenére is biztatóak.

A hazai tejelő tehenészetek erjesztett takarmányai 2014-2015.

(% előfordulási gyakoriság a telepszámra vetítve,
telepek száma: 411, adatfelvétel : 2015. január-március)

